

2024-01-12

DiVA-riktlinjer Karlstads universitet

Inledning

Föreliggande dokument bygger på rektorsbeslut Rb 110/04, Rb 79/13, Rb 112/14, Rb 116/16, Rb 117/19 och Rb 43/20 samt på föreliggande dataleveransavtal mellan Karlstads universitet (Kau) och Swepub. Dokumentet harmonierar även med DiVA:s (Digitala vetenskapliga arkivet) [konsortie-gemensamma praxis](#), och med Swepubs [Nationella riktlinjer för beskrivning av forskningsoutput](#) och [Nationella riktlinjer för registrering](#).

DiVA-riktlinjerna revideras vid behov om nya beslut eller avtal fattas som påverkar riktlinjernas utformning.

I detta dokument redovisas övergripande riktlinjer för registrering, publicering och kvalitetskontroll av poster i Kau-DiVA. Ytterligare manualer och guider för hanteringen av DiVA-poster tillhandahålls av universitetsbiblioteket ([forskningspublikationer](#)) och universitetsarkivet ([studentuppsatser](#)).

DiVA är Kau:s publikationsdatabas för registrering och elektronisk publicering av forskningspublikationer författade av forskare och lärare, samt uppsatser/examensarbeten skrivna av studenter verksamma vid Kau. I DiVA registreras bibliografisk information om publikationen. Om inga upphovsrättsliga hinder finns kan även fulltexten till den registrerade posten publiceras.

DiVA är det nationellt dominerande systemet för publikationsdata i Sverige och har cirka 50 anslutna medlemsorganisationer (lärosäten, forskande myndigheter och forskningsinstitut). Systemet ägs av Uppsala universitet och ansvaret för den verksamhetsnära gemensamma förvaltningen sker vid Uppsala universitetsbibliotek. Systemutvecklingen sker gemensamt för alla medlemmar, men varje organisation äger och ansvarar för innehållet i sin egen databas.

De anslutna medlemmarna har en gemensam söktjänst, [DiVA portal](#). Varje medlem har därutöver ett sökgränssnitt för den egna organisationens publikationer (för Kau: <http://kau.diva-portal.org/smash/search.jsf?dswid=3021>).

DiVA används internt på Kau bland annat för årsredovisning, statistik och bibliometriska analyser av vetenskaplig output. DiVA levererar också data till externa tjänster som till exempel SwePub, Uppsök, Libris, WorldCat och OpenAire. Publikationer och poster i DiVA hämtas även av Google och andra sökmotorer.

Registrering av poster i DiVA

Enligt rektorsbeslut ska alla forskningspublikationer (Rb 112/14) registreras i DiVA. Det gäller även godkända uppsatser/examensarbeten (självständiga arbeten) (Rb 79/13) i enlighet med kriterierna i Kau:s informationshanteringsplan (Rb 117/19). Studenter, forskare och anställda vid Kau kan själva registrera publikationer och ladda upp fulltexter i DiVA.

Gällande forskningspublikationer åligger det varje forskare att säkerställa att publikationer som denne skrivit finns registrerade i DiVA. Stöd för registreringen erbjuds av universitetsbiblioteket och kan även tillhandahållas av administratörer eller annan verksamhetsanknuten personal. Även tidigare anställda, till exempel professor emeritus, som arvoderas eller har formell anknytning till universitetet kan registrera poster.

Gällande studentuppsatser registreras dessa av studenten och kvalitetskontrolleras av respektive ämnes administratör. Stöd för registreringen erbjuds av universitetsarkivet.

Vad kan registreras i DiVA?

För att få en samlad bild över utgivningen på Kau ska den bibliografiska informationen för vetenskapliga publikationer producerade av lärosätets forskare och anställda registreras i DiVA. Det registrerade materialet ska vara möjligt att belägga, det vill säga härleda till originalpublikationen. För att öka synligheten för forskningen bör även fulltexter publiceras i samband med registreringen (Rb 112/14). Fulltextpublicering får dock inte ske om upphovsrättsliga, kommersiella, etiska eller andra lagliga hinder föreligger.

Utöver de vanliga vetenskapliga publikationstyperna (t.ex. tidskriftsartikel, bokkapitel, doktorsavhandling) är det också möjligt att registrera annat material, som till exempel konstnärlig output, dataset, böcker, patent, recensioner och artiklar i dagstidningar samt populärvetenskapliga tidskrifter. Dessutom kan nya utgåvor av tidigare publicerat material med vetenskapligt innehåll registreras i DiVA.

Licentiatuppsatser, doktorsavhandlingar och rapporter som ingår i Karlstad universitets rapportserie Karlstad University Studies ska registreras och fulltexten ska bifogas i sin helhet om inte upphovsrättsliga skäl talar emot (Rb 110/04).

Det är också möjligt att registrera vetenskapliga publikationer från tidigare anställningar. I dessa fall ska den tidigare arbetsgivaren stå som organisationstillhörighet (affiliering) och inte Kau.

När det gäller studentuppsatser/examensarbeten ska den bibliografiska informationen registreras i DiVA. Om studenten har godkänt publicering av hela examensarbetet i DiVA läggs detta upp och publiceras i sin helhet. Om det är två studenter som har skrivit examensarbetet ska båda godkänna publicering för att en fulltextpublicering ska ske. Om studenten inte har godkänt fulltextpublicering ska fulltexten arkiveras i DiVA (Rb 116/16).

Vad skall INTE registreras i DiVA?

Följande material bör inte registreras i DiVA:

- Artiklar med status manuskript, om de inte ingår i en doktorsavhandling eller licentiatuppsats.
- Artiklar med status submitted, accepted, in press, och e-pub ahead of print om en fungerande beständig länk (t.ex. DOI eller URN) saknas.
- Material som kan klassas som arbetsuppgift, hit räknas till exempel:
 - Presentationer där forskaren deltagit som "Chair" eller "Moderator" vid en konferens
 - Docentföreläsningar
 - Anteckningar i patientjournaler
 - Arbetsmaterial (t.ex. Kau-interna utredningar och skrivelser)
 - Undervisningsmaterial (t.ex. powerpoints och studiehandledningar)

Kvalitetskontroll

Det är forskarens ansvar att tillse att relevanta publikationer finns registrerade i DiVA. Registreringen i DiVA baseras på den information som ges i publikationen, t.ex. med avseende på författarordning, affiliering osv. Bibliotekspersonalen gör vid behov kompletterande registreringar och kvalitetssäkrar (granskar) posternas bibliografiska information. Publikationer som inte går att belägga kan raderas enligt rektorsbeslut (Dnr C2014/596).

Fulltexter som biläggs vid registrering kontrolleras av bibliotekspersonalen för att säkerställa att upphovsrätten inte bryts.

Vetenskaplig output skiljer sig åt när det gäller värdet för vetenskapssamhället och samhället i stort. Till exempel har en doktorsavhandling större tyngd än en recension i en dagstidning. Det finns också stora skillnader i hur systematiserad och välbeskriven den vetenskapliga outputen är, beroende på publikationstyp. Mot bakgrund av detta är det inte rimligt att tillämpa samma typ av granskning på alla publikationstyper. Därför tillämpas tre granskningsnivåer i kvalitetssäkringen. Kvalitetskraven på granskningsnivå 1 är störst och kräver som regel snabbare hantering och en större arbetsinsats än poster på granskningsnivå 2 och 3.

Nedan beskrivs granskningsnivåerna och de publikationstyper som innefattas på respektive nivå.

Granskningsnivå 1:

Dessa poster utgör underlag för analyser av vetenskaplig output och är prioriterade vid granskning. Biblioteket belägger registrerad information, och berikar med tillgänglig information.

Denna granskningsnivå tillämpas vanligen för följande publikationstyper:

- Fackgranskade artiklar och forskningsöversikter i vetenskapliga tidskrifter
- Doktorsavhandlingar, licentiatuppsatser och rapporter utgivna av Kau
- Manuskript som ingår i licentiatuppsats eller doktorsavhandling
- Bok eller bokkapitel som är publicerade och indexerade¹
- Konferensbidrag som är publicerade och indexerade¹
- Konstnärlig output som är publicerad och fackgranskad

Granskningsnivå 2:

Dessa poster utgör vanligen inte underlag för analyser av vetenskaplig output och har lägre prioritetsgrad i kvalitetskontrollen än poster på granskningsnivå 1. Biblioteket belägger registrerad information, och berikar med tillgänglig information.

Denna granskningsnivå tillämpas vanligen för följande publikationstyper:

- Artikel recension (i vetenskaplig tidskrift)
- Bok eller bokkapitel som är publicerade men ej indexerade¹
- Preprints med identifikator (till exempel DOI)
- Dataset
- Patent
- Proceedings (redaktörskap)
- Samlingsverk (redaktörskap)

Granskningsnivå 3:

Dessa poster granskas ej systematiskt av biblioteket. Uppenbara fel kan dock korrigeras.

Denna granskningsnivå tillämpas vanligen för följande publikationstyper:

- Konferensbidrag som ej är publicerade eller indexerade¹
- Konstnärlig output som ej är publicerad eller fackgranskad
- Rapporter (ej Kau-utgivna)
- Dagstidningsartiklar (inklusive till exempel debattartiklar och recensioner)
- Övrigt ej fackgranskat material (t.ex. webbsidor eller blogginlägg)

Ändringar i registrerade poster

Granskade poster i DiVA är låsta för redigering för forskare och studenter (Rb 112/14). Eventuella ändringar i posterna kan endast göras av bibliotekets personal, eller arkivfunktionen och administratörer när det gäller studentuppsatser/självständiga arbeten.

¹ Med indexerad avses att DiVA-postens publiceringskanal (tidskrift, förlag eller serie) kvalitetsgranskats och registrerats i ett erkänt index. Exempel på erkända index är Web of Science, Scopus, [Svenska listan](#) och Register över vetenskapliga publiceringskanaler (norska listan).

Återtagna publikationer raderas ej ur DiVA, utan markeras istället med ÅTERTAGEN/RETRACTED framför titeln och med mer information i anmärkningsfältet.

Studentuppsatser/examensarbeten med betyget underkänd ska registreras i DiVA för bevarande men de ska inte publiceras så att de blir allmänt tillgängliga.

Ändringar i fulltextfiler

När det gäller publicerade och försvarade studentuppsatser/självständiga arbeten, doktorsavhandlingar och licentiatuppsatser får fulltextfilen varken bytas ut mot en ny eller ändras innehållsmässigt. Istället kan en Erratalista upprättas och bifogas till den felaktiga posten. I undantagsfall, dvs. om arbetet innehåller mycket grova fel som påverkar arbetets slutsatser och resultat kan en ny version publiceras tillsammans med den gamla. Det ska då tydligt framgå vilken version som är ny och vilken som är originalet.

En redan publicerad fulltext tas bort om den bryter mot upphovsrätten, är ett plagiat eller är sekretessbelagd.

Om misstanke om plagiering eller annan oredlighet vid forskning framkommer, följs gällande handläggningsordning för avvikelser från god forskningssed (RB 43/20, Dnr C2020/68).

Åtgärder om doktorsavhandlingar/licentiatuppsatser ("avhandling") dras tillbaka, blir uppskjutna eller underkända

Avhandling som blir tillbakadragen/uppskjuten innan den offentliggjorts

- Om avhandlingen ska läggas fram vid ett senare tillfälle tas försvarsdatum bort i posten och den får ligga kvar i DiVA, ej publikt synlig.
- Om det inte blir något försvar vid ett senare tillfälle tas DiVA-posten bort.
- Helst ska tilldelat serienummer och ISBN för tillbakadragna avhandlingar återanvändas.

Avhandling som blir tillbakadragen/uppskjuten efter offentliggörande

- Om avhandlingen ska läggas fram vid ett senare tillfälle tas försvarsdatum bort i posten och den får ligga kvar i DiVA, publikt synlig.
- Om avhandlingen inte ska omarbetas kan filerna ligga kvar, publikt synliga. Om avhandlingen ska omarbetas och läggas fram senare tas alla filer i DiVA-posten bort.
- Om det inte blir något försvar vid ett senare tillfälle tas DiVA-posten bort.

Avhandling som blir underkänd vid försvar

- Underkänd avhandling ska kvarstå i DiVA för bevarande, men posten avpubliceras och markeras med ÅTERTAGEN/RETRACTED framför titeln och med mer information i anmärkningsfältet.